

Glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 marca 2018 r., II AKa 54/18

SYLWIA JURGA*

STRESZCZENIE

Glosator krytykuje uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, który sugeruje, że brak uprzedniej karalności i młody wiek oskarżonego stanowią okoliczności łagodzące, które uzasadniają obniżenie kary.

Słowa kluczowe: młodociany przestępca, wymiar kary

Oskarżony jest młodocianym przestępcą, a zatem mają wobec niego zastosowanie dyrektywy wymienione w art. 54 § 1 k.k. Jakkolwiek należy przyznać, że w stosunku do oskarżonego zachodzi wiele okoliczności obciążających, to poza młodym wiekiem, należy uwzględnić jego dotychczasową niekaralność, a także trudności wychowawcze, jakie sprawiał: pochodził z rodziny rozbitej, nie posiadał właściwych wzorców wychowawczych, był jako nieletni umieszczony w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Poza powyższymi okolicznościami, nie bez wpływu na wymiar kary winna mieć jego postawa podczas popełnienia przestępstwa i jego drugorzędna rola wobec drugiego, starszego od siebie współoskarżonego, mającego na niego wpływ.

Przedmiotem podjętych rozważań nad wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28.03.2018 r., II AKa 54/18¹, jest próba uzyskania odpowiedzi

---

* Mgr Sylwia Jurga, doktorantka w Katedrze Prawa Karnego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie ORCID 0000-0001-6050-0558, asystent sędziego w Sądzie Okręgowym w Kaliszu.

¹ Lex nr 2486464, Legalis nr 1768495.

na pytanie, czy w przypadku prawnokarnego wartościowania czynu popełnionego przez młodocianego, niejako jako podmiotu wpisującego się w szczególną kategorię sprawców, sąd – podążając za dyrektywami płynącymi z normatywnej treści art. 54 § 1 k.k.², a jednocześnie uznając, że wobec oskarżonego zachodzą przesłanki z art. 60 § 1 k.k. – powinien wziąć pod rozwagę kryterium uprzedniej niekaralności sprawcy oraz traktować jego młody wiek jako okoliczność łagodzącą. Glosa jest częściowo krytyczna.

Z lektury uzasadnienia Sądu Apelacyjnego wynika pogląd, zgodnie z którym, dokonując procesu kształtowania wymiaru kary w stosunku do sprawcy młodocianego, do kręgu okoliczności łagodzących należy zaliczyć młody wiek oskarżonego oraz jego dotychczasową niekaralność, a także trudności wychowawcze, jakie sprawiał ponieważ pochodził z rodziny rozbitej i nie posiadał właściwych wzorców wychowawczych. Sąd uznał, iż nie bez wpływu na wymiar kary winna mieć postawa sprawcy podczas popełnienia przestępstwa i jego drugorzędna rola wobec drugiego współoskarżonego.

Do zrozumienia przedstawionego przez sąd apelacyjny poglądu prawnego należy syntetycznie przytoczyć stan faktyczny, który legł u podstaw przedmiotowego rozstrzygnięcia, w zakresie niezbędnym do wprowadzenia w problematykę prawną niniejszego opracowania, a zatem jedynie w odniesieniu do jednego z dwóch uczestników przestępczej akcji, będącego młodocianym sprawcą. Otóż wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 10.10.2017 r., w sprawie III K 110/17, oskarżony S.B. został uznany za winnego tego, że:

- 1) 20 maja 2017 r. pomiędzy godziną 22:45 a 22:48 w B., woj. (...), przy ul. (...), na terenie sklepu (...) będącego w agencji A.Z., działając wspólnie i w porozumieniu z M.G. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, brał udział w rozboju na A.G. – ekspedientce ww. obiektu handlowego – w ten sposób, że zabezpieczał wejście do sklepu, obserwując teren w jego pobliżu, podczas kiedy M.G., posługując się trzymanym w dłoni nożem typu maczeta, okazując go A.G. i grożąc jej słownie pozbawieniem życia, żądał wydania towaru sklepowego (...), to jest czynu z art. 280 § 2 k.k. – i za to na podstawie art. 280 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 60 § 1 i § 6 ust. 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- 2) 20 maja 2017 r. ok. godziny 22:50 w B., woj. (...), przy ul. (...), odepchnął rękami A.P., czym naruszył jego nietykalność cielesną, to jest o czyn z art. 217 § 1 k.k. – i za to na podstawie art. 217 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 2 miesięcy pozbawienia wolności.

---

² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.

Sąd na podstawie art. 85 § 1 i 2 oraz art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu S.B. karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet – na podstawie art. 63 § 1 k.k. – okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania oskarżonego od 20 maja do 10 października 2017 r.

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone apelacją prokuratora, wniesioną na niekorzyść oskarżonego S.B. w zakresie rozstrzygnięcia o karze. Prokurator zarzucił rozstrzygnięciu sądu okręgowego błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zastosowania wobec oskarżonego S.B. instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary w oparciu o art. 60 § 1 i 6 k.k., podczas gdy waga i stopień społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu przemawiałyby za wymierzeniem surowszej kary pozbawienia wolności. Organ oskarżycielski zarzucił ponadto rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec S.B. w ramach instytucji nadzwyczajnego złagodzenia.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu 28.03.2018 r. wydał orzeczenie, na mocy którego apelacja prokuratora nie została uwzględniona. Sąd uznał, że wyłączna akceptacja okoliczności obciążających w stosunku do oskarżonego S.B. byłaby zbyt dużym uproszczeniem dla oceny wysokości wymierzonej kary za czyn z art. 280 § 2 k.k. W ocenie sądu, poza młodym wiekiem oskarżonego, należało uwzględnić jego dotychczasową niekaralność, a także trudności wychowawcze, jakie sprawiał, gdyż pochodził z rodziny rozbitej. Ponadto sąd wskazał, że nie bez wpływu na wymiar kary miała postawa oskarżonego podczas popełnienia przestępstwa i jego drugorzędna rola wobec drugiego, starszego od siebie współoskarżonego, mającego na niego wpływ. W związku z powyższym sąd apelacyjny nie zdecydował się na podwyższenie w stosunku do oskarżonego S.B. kary pozbawienia wolności, uznając, że jest on sprawcą młodocianym, zatem mają wobec niego zastosowanie dyrektywy wymienione w art. 54 § 1 k.k.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyraził w treści uzasadnienia omawianego wyroku konkluzję, odnoszącą się do uwzględnienia i oceny wielu przesłanek w procesie kształtowania wymiaru kary dla młodocianego sprawcy³. Realia przedmiotowej sprawy oraz motywów rozstrzygnięcia skłaniają do kilku refleksji. Wątpliwości autorki przy doborze środków reakcji prawnokarnej dla młodocianych sprawców wzbudza przede wszystkim ocena przesłanki uprzedniej niekaralności oraz „młodego wieku”, a zwłaszcza w przypadkach dopuszczania się przez takich sprawców przestępstw kwalifikowanych.

---

³ Bacząc na treść art. 115 § 10 k.k., młodociany to osoba, która w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończyła 21 lat, a w czasie orzekania w I instancji – 24 lat, przy czym w chwili popełnienia czynu miała ukończone lat 17, zob. T. Oczkowski, uwagi do art. 115, [w:] *Kodeks karny. Komentarz*, V. Konarska-Wrzosek (red.), wyd. II, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.

Szczególne traktowanie młodocianych sprawców na gruncie odpowiedzialności prawnokarnej wynika z ustawowej regulacji, w myśl której głównym celem wymierzanej wobec tych podmiotów kary powinno być ich wychowanie⁴. W mojej ocenie powyższa materia jest okazją do postawienia pytania, jak daleko przy orzekaniu kar wobec tej kategorii sprawców sięga prymat celów wychowawczych, płynących z treści art. 54 k.k. Wszakże prawidłowa wykładnia powyższego przepisu nie pozwala na rezygnację z ustawowych wskazań wymiaru kary zawartych w art. 53 k.k., a jedynie na pierwszym miejscu stawia względy wychowawcze. Zatem „młodocianość” i „względy wychowawcze” nie mają samodzielnego bytu jako podstawa szczególnego kształtowania wymiaru kary (złagodzenia kary), a stanowią jedynie punkt wyjściowy i muszą być zestawione z pozostałymi okolicznościami podmiotowymi i przedmiotowymi, mającymi znaczenie dla wymiaru kary⁵.

Lektura uzasadnienia komentowanego judykatu prowadzi do wniosku, iż sąd apelacyjny potraktował „młody wiek” oskarżonego w kategorii okoliczności łagodzącej. W zawatości argumentacyjnej organ wskazał bowiem, że „(...) prokurator uznał, iż jedyną okoliczność łagodzącą stanowi młody wiek oskarżonego (...). Jakkolwiek należy przyznać, że wobec oskarżonego S.B. zachodzi szereg okoliczności obciążających, to poza młodym wiekiem należy uwzględnić dotychczasową niekaralność, oraz trudności wychowawcze, jakie sprawiał”⁶. Powyższy argument świadczy o tym, że sąd, używając sformułowania „poza młodym wiekiem”, nie posłużył się nim jako synonimem „młodocianości”, ale niejako dodatkowo zauważył tego rodzaju okoliczność, którą potraktował jako łagodzącą. W mojej ocenie, wątpliwe zdaje się jednak traktowanie młodego wieku sprawcy przestępstwa jako okoliczności łagodzącej w przypadku kształtowania wymiaru kary w stosunku do młodocianego. Taka konstrukcja jawi się bowiem jako pewnego rodzaju multiplikacja ocen wobec podmiotu, który wszakże już z samej racji pozostawiania w kręgu młodocianych sprawców korzysta ze swoistego dobrodziejstwa, jakim jest szczególna dyrektywa płynąca z art. 54 § 1 k.k. Nie można tracić z pola widzenia okoliczności, iż „młody wiek” sprawcy pozostaje niejako

---

⁴ Zob. K. Badźmirowska-Masłowska, *Młodociani sprawcy zabójstw w Polsce*, Zakamycze, Kraków 2000, s. 226.

⁵ Por. postanowienie Sądu Najwyższego z 4.05.2005 r., II KK 454/04, Lex nr 149647, por. także postanowienie Sądu Najwyższego z 7.09.2006 r., II KK 118/06, OSNwSK 2006/1/1696, Lex 325945, w którym stwierdzono, iż „względy wychowawcze kary nie wyłączają funkcji represyjnej. Równie ważnymi przesłankami przy ustalaniu kary młodocianemu sprawcy jest też stopień jego zdemoralizowania, tryb życia przed popełnieniem przestępstwa, zachowanie się po jego popełnieniu, motywy i sposoby działania. Czynniki te mogą przeważać tak dalece, iż zasadne będzie wymierzenie takiemu sprawcy kary nawet w górnych granicach ustawowego zagrożenia”. Podobny pogląd wyraził Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 27.03.2013 r., II AKa 70/13, Lex 1313478.

⁶ Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 28.03.2018 r., II AKa 54/18, Lex nr 2486464, Legalis nr 1768495.

wkomponowany w pojęcie „młodocianości” i jest jego desygnatem. Podążając tym sposobem myślenia, uznać należałoby, że kierowanie się dyrektywami wymiaru kary w odniesieniu do młodocianego przestępcy i równoległe traktowanie jego młodego wieku jako okoliczności łagodzącej powoduje „nałożenie” na siebie dwóch przesłanek, pomijając w sposób nieuzasadniony okoliczność, iż – w istocie – jedna wynika z drugiej. Tego rodzaju podwójne wartościowanie, mające znaczący wpływ na wymiar kary, wydaje się pozbawione racjonalnego uzasadnienia.

W kontekście stosowania dyrektyw wymiaru kary wobec młodocianych sprawców dyskusyjne pozostaje również uwzględnienie jako okoliczności łagodzącej przesłanki, jaką jest dotychczasowa niekaralność. Wydaje się bowiem, że nieuzasadnione jest przecenianie tejże okoliczności. Wątpliwości budzi zwłaszcza pewnego rodzaju premiowanie za uprzednią niekaralność młodocianego, który dopuścił się popełnienia przestępstwa w typie kwalifikowanym, a zatem czynu o bardzo wysokim stopniu społecznej szkodliwości⁷. Zważyć należy, że unormowanie art. 54 § 1 k.k. nie powinno być automatycznie „odrywane” od dyspozycji przepisu art. 53 § 1 k.k. Względędy wychowawcze w żadnym stopniu bowiem „nie stoją wyżej, niż stopień winy bądź społecznej szkodliwości czynu”⁸. *Opinio communis* doktryny stanowi, że art. 54 k.k. nie zawiera dyrektywy pobłażliwego czy nawet łagodnego traktowania sprawców, nie oznacza również nakazu orzekania wobec takich sprawców kar łagodnych⁹. Jakkolwiek prawidłowy dobór środków reakcji prawnokarnej w stosunku do młodocianych sprawców napotyka szczególne trudności osadzone na kanwie nie w pełni ukształtowanego poziomu społecznego, intelektualnego i emocjonalnego tych podmiotów, to tym bardziej proces wyselekcjonowania spośród środków oddziaływania penalnego niejako „najwłaściwszej” reakcji

---

⁷ Przykładem takiej sytuacji jest wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 4.09.2012 r., II Aka 280/12, Lex nr 1239861, w którego uzasadnieniu, powołując się na pogląd A. Marka, sąd wskazał, że „(...) status osoby młodocianej w żadnym razie nie wyklucza możliwości wymierzenia kary pozbawienia wolności w wysokości przewidzianej za taki czyn przez ustawodawcę, (...) pomimo dotychczasowej niekaralności oskarżony od razu dopuścił się zbrodni, a zatem czynu o bardzo wysokim stopniu społecznej szkodliwości – kwalifikowanego rozboju z art. 280 § 2 k.k.”

⁸ A. Marek, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2006, s. 146.

⁹ Zob. postanowienie Sądu Najwyższego Izba Karna z 19.10.2010 r., II KK 224/10, „Prokuratura i Prawo” 2011, nr 3, poz. 2, s. 5, „Prokuratura i Prawo” 2011 nr 3, poz. 5, s. 6; zaprezentowane stanowisko zdaje się podzielać Sąd Apelacyjny w Krakowie, który w treści uzasadnienia wyroku z 22.11.2012 r., II Aka 184/12, wskazał, iż „(...) pamiętać przy tym trzeba, że wskazany przepis, wprowadzając bezwzględny prymat dyrektywy prewencji szczególnej, nie eliminuje ogólnych zasad wymiaru kary określonych w art. 53 § 1 i 2 k.k., a jedynie na pierwszym miejscu spośród wymienionych tam dyrektyw stawia względy wychowawcze (zob. wyrok SA w Krakowie z 17.11.2011 r., II Aka 219/11, KZS 2012/1/22). Wymierzona wobec sprawcy młodocianego kara musi zatem zawsze w sposób właściwy uwzględniać również stopień winy i szkodliwości społecznej czynu oraz respektować względy prewencji indywidualnej i generalnej”, Lex nr 1264353; zob. również postanowienie Sądu Najwyższego z 7.09.2006 r., II KK 23/06, Lex 610375.

na zawartość kryminalną danego czynu sprawcy młodocianego musi być poprzedzony szczególnym wyważeniem racji. Postępująca brutalizacja działań sprawców młodocianych oraz wzrost przestępczości wśród wymienionej grupy, odnotowane przez instytucje kontroli społecznej¹⁰, dostarcza materiału do refleksji, jak w istocie spersonifikować wymiar kary w takich przypadkach.

Dobierając do konstrukcji typu zasadniczego czynu zabronionego znamiona oddające zgeneralizowany stopień naganności czynu, ustawodawca tym samym wskazuje na „typowy” stopień społecznej szkodliwości tego rodzaju zachowania sprawcy¹¹. W mojej ocenie zatem przerechowanie zawartości kryminalnej czynu młodocianego sprawcy na reakcję penalną, przy jednoczesnym zrównoważeniu jej wymiaru dyrektywą ukształtowaną przez art. 54 § 1 k.k. w sytuacji, gdy czyn przestępny popełniony jest w typie podstawowym, napotyka w istocie mniejsze trudności aniżeli w przypadku wypełnienia przez młodocianego ustawowych znamion typu kwalifikowanego. Wątpliwość w powyższej materii nasuwa pytanie, jak daleko sięga dopuszczalność stosowania prymatu celów wychowawczych w przypadkach popełniania przez młodocianych przestępstw, charakteryzujących się dodatkową w stosunku do typu podstawowego cechą, wpływającą na wyższy stopień społecznej szkodliwości, co z kolei uzasadnia surowszą sankcję. Dlatego też „(...) im wyższe ustawowe zagrożenie, tym mniejsza jest szansa, aby wystąpiło takie nasilenie okoliczności obniżających stopień społecznej szkodliwości indywidualnego czynu realizującego znamiona danego typu, aby można go było uznać za znikomo społecznie szkodliwy. W wypadku zbrodni taką możliwość należałoby uznać za zupełnie teoretyczną”¹². Podkreślić przy tym należy, że unormowania art. 54 § 1 k.k. nie należy traktować jako dyrektywy nakazującej automatyczne stosowanie przez sąd łagodnych rozwiązań¹³. W orzecznictwie wskazuje się, że „(...)

---

¹⁰ Stanowisko zaprezentowane przez J. Błachut, według którego w okresie transformacji ustrojowej w Polsce od lat dziewięćdziesiątych, wraz ze zmianą warunków gospodarczych, ekonomicznych i strukturalnych, nastąpiły istotne zmiany w dynamice i rozmiarach przestępczości wśród nieletnich i młodocianych, J. Błachut, A. Gaberle, K. Krajewski, *Kryminologia*, Gdańsk 1999, s. 242.

¹¹ Zob. W. Wróbel, A. Zoll, *Polskie prawo karne. Część ogólna*, Kraków 2014, s. 190.

¹² *Tamże*, s. 312.

¹³ Zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 31.01.2018 r., V KK 284/17, Lex nr 2440469, w którym SN wyraził pogląd, iż „dyrektywa wymiaru kary z art. 54 § 1 k.k. jest wprawdzie eksponowana przez ustawodawcę, ale wcale nie wyłącza kierowania się ogólnymi zasadami wymiaru kary ujętymi w art. 53 § 1 i 2 k.k., które obowiązują przy orzekaniu o karze wobec każdego sprawcy przestępstwa. Wynika to z samej stylizacji art. 54 § 1 k.k., w którym ustawodawca uznaje wprawdzie cel wychowawczy kary wobec nieletniego i młodocianego za priorytetowy („sąd kieruje się przede wszystkim”), ale nie zwalnia przecież z potrzeby i uwzględnienia zasad i przesłanek wymiaru kary zawartych w art. 53 § 1 i 2 k.k. Oznacza to, że dążenie do osiągnięcia celu wychowawczego kary powinno być realizowane przy zachowaniu podstawowych warunków spełniania orzeczonej in concreto kary zasad wymienionych w art. 53 § 1 k.k.”

stosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary wobec sprawców młodocianych nie jest automatyczną regułą, lecz wchodzi w grę tylko wtedy, gdy w ocenie sądu jest to uzasadnione celami wychowawczymi, a te ostatnie nie oznaczają bynajmniej łagodnego zamiaru traktowania sprawców młodocianych, ale czasami wskazują na potrzebę dłuższego procesu ich resocjalizacji, a tym samym orzeczenia surowszej kary¹⁴. Uwzględnianie okoliczności uprzedniej niekaralności w stosunku do młodocianego nasuwa istotne wątpliwości. Przesłanka ta bowiem „(...) może mieć znaczenie, jeśli jest oceniana z dłuższej perspektywy czasowej, natomiast jeśli dotyczy osoby młodej, wyraźnie traci na znaczeniu”¹⁵. Uzasadnione zatem wydaje się twierdzenie, że uprzednia niekaralność może być traktowana jako okoliczność łagodząca w przypadkach sprawców starszych wiekiem, nie zaś w stosunku do osób dopiero wchodzących w dorosłe życie¹⁶. Fakt, że młodociany sprawca, nie będąc uprzednio karany, dopuścił się niejako „od razu” zbrodni¹⁷, pozostaje wręcz bliżej kręgu okoliczności obciążających.

Reasumując, z uwagi na doniosłość dyrektywy szczególnej wyrażonej w normatywnej treści art. 54 § 1 k.k., trudno byłoby odmówić słuszności zapatrywaniom Sądu Apelacyjnego w zakresie kierowania się przy kształtowaniu wymiaru kary w stosunku do sprawcy młodocianego celami wychowawczymi. Równolegle, w mojej ocenie, to jednak wkomponowanie w szereg okoliczności łagodzących przesłanki uprzedniej niekaralności oraz młodego wieku sprawcy, zwłaszcza w przypadku czynów o dużym ciężarze gatunkowym, wydaje się pozbawione racji bytu. Biorąc pod rozwagę wszelkie okoliczności wpływające na rozmiar reakcji penalnej w odniesieniu do tego rodzaju sprawców, walorów łagodzących winno się poszukiwać zwłaszcza w obszarze okoliczności podmiotowych, motywacji sprawcy, jego drugorzędnej roli w popełnieniu czynu, a także rzetelnego rozpoznania osobowości, które nie powinno wszakże ograniczać się jedynie do podstawowych skądinąd informacji życiorysowych, do kręgu których zaliczyć można dane o niekaralności oraz młody wiek.

---

¹⁴ Zob. wyrok Sądu Najwyższego z 7.10.2003 r., WA 45/03, w którego uzasadnieniu wskazał ponadto, że „(...) sąd pierwszej instancji dostrzegając fakt, iż Ł.R. jest przestępcą młodocianym, przekonywująco uzasadnił, dlaczego nie stosuje wobec niego instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary”; na podobnym stanowisku stanął Sąd Okręgowy w Ostrołęce w wyroku z 31.12.2013 r., II K 57/13, Lex nr 1718386.

¹⁵ Zob. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 6.11.2012 r., II AKa 207/12, Lex nr 1238633, w którym uznał ponadto, iż „co do tej ostatniej okoliczności (dotychczasowej niekaralności) należy stwierdzić, iż Sąd *meriti* wyraźnie ją przecenił, biorąc pod uwagę wiek oskarżonego”.

¹⁶ Zob. wyrok Sądu Okręgowego w Piotrowie Trybunalskim z 26.01.2018 r., IV Ka 465/17, Lex nr 2484382, w którego uzasadnieniu sąd przyjął, że „(...) zupełnie inny wymiar ma uprzednia niekaralność w przypadku człowieka młodego niż w przypadku osoby w zaawansowanym czy też średnim wieku”.

¹⁷ Podobny pogląd wyraził Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 4.09.2012 r., II AKa 280/12, Lex nr 1239861.

BIBLIOGRAFIA

Literatura

- Badźmirowska-Masłowska K., *Młodociani sprawcy zabójstw w Polsce*, Zakamycze, Kraków 2000.
Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., *Kryminologia*, Gdańsk 1999.
Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2006.
Oczkowski T., Uwagi do art. 115, [w:] *Kodeks karny. Komentarz*, V. Konarska-Wrzesek (red.), Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
Wróbel W., Zoll A., *Polskie prawo karne. Część ogólna*, Kraków 2014.

Orzecznictwo

- Postanowienie Sądu Najwyższego z 4.05.2005 r., II KK 454/04, Lex nr 149647.
Postanowienie Sądu Najwyższego z 7.09.2006 r., II KK 118/06, OSNwSK 2006/1/1696, Lex 325945.
Postanowienie Sądu Najwyższego z 7.09.2006 r., II KK 23/06, Lex 610375.
Postanowienie Sądu Najwyższego Izba Karna z 19.10.2010 r., II KK 224/10, „Prokuratura i Prawo” 2011, nr 3, poz. 2, s. 5.
Postanowienie Sądu Najwyższego z 31.01.2018 r., V KK 284/17, Lex nr 2440469.
Wyrok SA w Krakowie z 17.11.2011 r., II AKa 219/11, KZS 2012/1/22.
Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 4.09.2012 r., II AKa 280/12, Lex nr 1239861.
Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 27.03.2013 r., II AKa 70/13, Lex 1313478.
Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 28.03.2018 r., II AKa 54/18, Lex nr 2486464, Legalis nr 1768495.
Wyrok Sądu Najwyższego z 7.10.2003 r., WA 45/03 (niepublikowany).
Wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z 31.12.2013 r., II K 57/13, Lex nr 1718386.
Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 6.11.2012 r., II AKa 207/12, Lex nr 1238633.
Wyrok Sądu Okręgowego w Piotrowie Trybunalskim z 26.01.2018 r., IV Ka 465/17, Lex nr 2484382.
Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 4.09.2012 r., II AKa 280/12, Lex nr 1239861.

Akty prawne

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.

Commentary on the decision of the Appellate Court in Wrocław of 28 March 2018, II AKa 54/18

SUMMARY

The commentator criticises the reasoning behind the decision of the Appellate Court in Wrocław, which suggests that the absence of a prior criminal record and the young age of the defendant constitute mitigating circumstances that warrant a reduced sentence.

Key words: young offender, penalty level